

(Stalin ging er accoord mee dat de Engelsen daar troepen zouden landen) en dat de Sowjet-Unie en 'de anderen' in Joegoslavië en Hongarije evenveel invloed zouden hebben: elk 50%. Stalin wekte de indruk alsof hij die verdeling accepteerde (in feite bleek spoedig dat Engeland en de Verenigde Staten in Roemenië, Bulgarije en Hongarije van alle invloed verstoken waren) – vervolgens werd aan Mikolajczyk gevraagd, naar Moskou te komen. Deze werd het er op geen enkel punt met de leden van het Poolse Comité voor de Nationale Bevrijding eens maar zegde wel toe dat hij zich in Londen moeite wilde geven opdat zijn kabinet de nieuwe oostgrens van Polen zou aanvaarden.

★

Over Joegoslavië willen wij kort zijn.

Het was duidelijk dat Tito's Partisanen daar de macht zouden gaan uitoefenen – het Engelse beleid was er op gericht, een accoord te bewerkstelligen tussen Tito en de in Londen gevestigde regering van koning Peter II. Dat accoord kwam in juni '44 tot stand; de belangrijkste bepaling er in was dat Tito en de zijnen (zij kregen twee vertegenwoordigers in het Londense kabinet) voorlopig de bevrijde en alsnog te bevrijden delen des lands zouden besturen. Tito bracht, zonder dat de Engelsen dat wisten, in september '44 een bezoek aan Stalin. Deze ried hem aan, koning Peter te laten terugkeren om hem des te spoediger ten val te kunnen brengen; Tito verwierp het denkbeeld van die terugkeer (een symptoom van onafhankelijkheid dat Stalin niet beviel) – hij wenste dat er voorlopig een Regentschapsraad kwam. Die raad werd na veel strubbelingen in maart '45 gevormd, kort nadien werd een door Tito persoonlijk geleide regering voor het land samengesteld, bestaande uit zeven-en-twintig ministers; een-en-twintig van hen kwamen uit de rijen van de Partisanen voort. Daarmee was duidelijk dat Tito en de zijnen zouden bepalen in welke richting Joegoslavië zich zou ontwikkelen – de percentageverdeling die Churchill in Moskou had voorgesteld, bleef een dode letter.

In Griekenland liep het anders¹: hier gingen de Engelsen zich intensief en met inzet van eigen militaire middelen met de binnenlandse verhou-

¹ Wij beschrijven de ontwikkelingen in Griekenland in hoofdzaak aan de hand van het in '76 verschenen werk van C. M. Woodhouse: *The Struggle for Greece, 1941-1949*.